

týče ředitelství vodních staveb, poněvadž jen tomuto mohlo se dostatí přestavbami a opravami, žalobcem provedenými, určitého užitku zlepšením jeho budov, a mohl by býti tímto způsobem z cizího majetku obohacen (§ 1041 obč. zák.). (Mayr Lehrbuch d. b. R. kn. III. str. 344 a 345 sub 2 a 3 a Slg 14.070). Přešla-li však nemovitost po provedených opravách na budovách do vlastnictví singulárního nástupce, jakž se v tomto případě stalo, nemůže ten, kdož náklad na věc dřívějšího vlastníka bez jeho příkazu vynaložil, není-li náklad knihovně zajištěn, svých práv uplatniti přímo proti nástupci (§ 443 poslední věta obč. zák.), leč by prokázal, že nástupce vzal na se povinnosti předchůdcovy z tohoto právního důvodu. O takové tvrzení však žalobce tento svůj nárok opírá, neboť v žalobě doličuje, že žalovaná a její matka při ústním vyjednávání o tržové smlouvě i při jejím sepsání věděly o jeho právech k budovám, že žalobcova práva byla výslovně při ujednání kupu vyhražena a žalovaná i její matka k dodržení těchto práv zavázány a že také při jednání o smíru ze dne 1. září 1920 došlo ku stejným výhradám, zaručujícím žalobcova práva k budovám. Kdyby okolnosti tyto, o nichž žalobce nabídl již v žalobě důkaz svědky a slyšením stran, byly zjištěny, mohly by míti podstatný vliv na rozhodnutí ve věci samé, pokud jde o nárok žalobcův ve smyslu §u 1041 obč. zák. Nelze sdíleti názor odvolacího soudu, že pro spor nejsou výhrady žalobcem tvrzené rozhodnými vzhledem ku smíru ze dne 1. září 1920, neboť, třebaže žalobce tímto smírem sporné budovy na 2 roky najal a zavázal se je po uplynutí této doby vykliditi a pronajímatelkám odevzdati, mohly mu při tom býti vyhraženy nároky z provedených oprav na starších budovách (§ 1041 obč. zák.), t. j. v budově na stav. p. 9/1 postavené, v kovárně a ve stodole. Dovolání proto právem vytýká, že řízení v prvé i v druhé stolici o těchto pro spor rozhodných okolnostech zůstalo kusým.

Čís. 4649.

Při vyměřování povinného dílu jest odpočítati nejen dluhy a břemena, které důvodem svým sahají do zůstavitelova života, nýbrž i ty, které vzešly po zůstavitelově smrti, zatížily pozůstalost a předcházejí svým pořadím nárok na povinný díl. Rozhodným pro výpočet čisté pozůstalosti jest sice den zůstavitelova úmrtí, ale veškeré až do vyplacení povinného dílu v pozůstalostním jmění nastalé změny jdou na účet nepominutelného dědice. Nepřísluší mu za mezidobí nárok na úroky, může však požadovati kladení účtů a jest účasten na zisku, ztrátě a výtěžcích pozůstalosti.

(Rozh. ze dne 10. února 1925, R I 69 25.)

Rekursní soud zrušil k rekursu nezletilého nepominutelného dědice usnesení pozůstalostního soudu, jímž byl vyměřen povinný díl, a nařídil mu, by, doplně řízení, vydal nové usnesení.

Nejvyšší soud napadené usnesení potvrdil.

D ů v o d y:

Rekursní soud spatřoval neúplnost řízení v první stolici v tom, že pozůstalostní soud nepodrobil výtky a námitky nezletilcovy úřednímu šetření podle §u 2 nesp. říz., že nezjistil jich skutečného základu, by mohlo býti rozhodnuto, zda jsou oprávněny, ale že také o nich nerozhodl vůbec. Tyto výtky rekursním soudem pozůstalostnímu soudu učiněné dlužno schváliti. Jakým způsobem má býti správně vyměřen povinný díl, určuje se v předpisech §u 784 obč. zák. a násl. Pokud jde o pasiva, která při vyměřování povinného dílu přicházejí v úvahu, musí za ně považovány býti všechny dluhy a břemena, které by zatížily nepominutelného dědice také tenkrát, kdyby šlo o dědickou posloupnost ze zákona. Sluší tedy odpočítati nejenom dluhy a břemena, které důvodem svým sahají do zůstavitelova života, nýbrž i ty, které vzešly po zůstavitelově smrti, zatížily jeho pozůstalost a předcházejí pořadím nárok na povinný díl (na příklad pohřební útraty, náklady inventury, pokud je prováděna na účet pozůstalosti, útraty likvidace pozůstalosti, vyživovací závazky, nezaniknuvší zůstavitelovou smrtí atd.). Rozhodujícím okamžikem pro výpočtení čisté pozůstalosti jest sice zůstavitelovo úmrtí, ale veškeré až do skutečného přikázání povinného dílu, t. j. do jeho zaplacení nepominutelnému dědici (dvorní dekret ze dne 27. března 1847, čís. 1051 sb. z. s. slova: »bis zur wirklichen Zuteilung«) nastalé změny pozůstalostního jmění jdou na účet nepominutelného dědice stejně, jako kdyby byl spoluvlastníkem pozůstalosti. Jest tedy nepominutelný dědic podle §§ 786, 830 a 837 obč. zák. a podle citovaného dekretu oprávněn požadovati na dědici, vedoucím správu pozůstalosti, kladení účtu za ono mezidobí a také jest oprávněn požadovati poměrný díl na zisku, ztrátě i na výtěžcích pozůstalosti až do vyplacení povinného dílu. Naproti tomu nepominutelný dědic není oprávněn požadovati úroky z povinného dílu od zůstavitelovy smrti až do jeho vyplacení. Mínil-li stěžovatel, že rekursní soud byl s to podle materiálu v pozůstalostních spisech sneseného rozhodnutí o oprávněnosti nezletilcových námitek, jest naproti tomu uvést, že rekursní soud právem považoval snesený materiál za nedostatečný pro své rozhodnutí, a dovolací soud je v tom vzhledem ku shora uvedeným zásadám právním s rekursním soudem za jedno.

Čís. 4650.

Zrušovací důvod čís. 2 §u 39 ex. ř. lze uplatniti pouze návrhem, nikoliv žalobou.

(Rozh. ze dne 10. února 1925, R I 93/25.)

Žalované firmě byla proti žalobkyni právoplatně povolena exekuce zabavením a přikázáním k vybrání nároků žalobkyně ze smlouvy podnájemní měsíčních 100 Kč, které jí příslušely oproti Hugonu K-ovi jménem podnájemní činže. Žalobou domáhala se žalobkyně výroku, že exekuce jest nepřipustnou, poněvadž podnájemné, sestávající měsíčně z poplatku 25 Kč za používání bytu, 30 Kč za používání peřin, 45 Kč za sni-